

**Turistička zajednica
Požeško-slavonske županije**

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU
S FINANCIJSKIM IZVJEŠĆEM
ZA 2012. godinu**

veljača 2013.

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU S FINACIJSKIM IZVJEŠĆEM
TURISTIČKE ZAJEDNICE POŽEŠKO – SLAVONSKE ŽUPANIJE
ZA 2012. godinu**

Sadržaj:

I. UVOD

II. FUNKCIONALNI MARKETING

- 1. Unapređenje proizvoda*
- 2. Smeđa signalizacija*
- 3. Marketinška infrastruktura*
- 4. Komunikacijske taktike*
- 5. Prodaja, promocija, distribucija*
- 6. Interni marketing*
- 7. Edukacija*
- 8. Ostali rashodi*

III. ADMINISTRATIVNI MARKETING

IV. ZAVRŠNO

V. FINACIJSKO IZVJEŠĆE

I. UVOD

Izvješće o radu i financijskom poslovanju Turističke zajednice Požeško-slavonske županije za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2012. daje prikaz ostvarenih aktivnosti proizašlih iz usvojenog Programa rada za 2012., te njegovih Izmjena i dopuna, kao i odluka Skupštine, Turističkog vijeća i Nadzornog odbora Turističke zajednice.

Turistička zajednica Požeško-slavonske županije u 2012. godini realizirala je osnovne programske zadatke. Godina je bila intenzivna u svim programskim dijelovima, a pojačane aktivnosti ostvarene su u promotivnim aktivnostima, te nastavku realizacije novih turističkih proizvoda.

Tijekom cijele 2012. godine TZ Požeško-slavonske županije odradila je i niz tekućih aktivnosti u sustavu turističkih zajednica:

- ✓ prikupljanje, obrada i izvješćivanje o ostvarenju turističkog prometa na području Požeško-slavonske županije
- ✓ analiza i praćenje naplate boravišne pristojbe i turističke članarine i analiza i praćenje realizacije financijskog plana za 2012. godinu
- ✓ aktivnosti i poslovi prema nalogu Ministarstva turizma (prikupljanje i obrade anketa i podataka)
- ✓ aktivnosti i poslovi prema nalogu HTZ-a (prikupljanje i obrada anketa i podataka)
- ✓ aktivnosti i poslovi u dogovoru s ZTZ Klastera Slavonije
- ✓ suradnja s LTZ na području Požeško-slavonske županije
- ✓ i drugo.

II. FUNKCIONALNI MARKETING

1. Unapređenje proizvoda

Volim Hrvatsku 2012.

TZ Požeško-slavonske županije u sklopu ekološko-edukativne akcije **Volim Hrvatsku 2012.** Hrvatske turističke zajednice, provela je u osnovnim školama i dječjim vrtićima natječaj za izbor najboljih likovnih i literarnih radova djece i učenika na temu "**Djeca-čuvari prirode**", za koje dodjeljuje nagrade i priznanja. Na natječaj se prijavilo **sedam osnovnih škola** u konkurenciji literarnih radova, te **deset** u konkurenciji likovnih radova, gdje se prijavilo i **devet vrtića** s područja Požeško-slavonske županije.

Članovi tročlanoga povjerenstva, **Ana Pirović, mag.fon. i španj. jezika, Vera Čuže Abramović, prof.** i slikarica **Anita Grbavac Jakobović** izabrali su najbolje radove, koji su **13. travnja 2012.g.** u Velikoj vijećnici Požeško-slavonske županije primili novčane nagrade i priznanja. Naime, škole i vrtići čiji su radovi bili među prva tri mjesta, dobili su osam tisuća kuna za prvo mjesto, pet tisuća kuna za drugo, te četiri tisuće kuna za treće mjesto. Ukupno se na taj način podijelila **51.000 kuna**, što su osnovne škole dobile za podršku rada likovnih i literarnih grupa, a vrtići za kupnju didaktičkih pomagala. TZ Požeško-slavonske županije osim novčanih nagrada, osigurala je za sve sudionike natječaja djecu, učenike i njihove mentore priznanja, te su svi učenici dobili poklon pakete školskog pribora, a djeca vrtića paketa pribora za crtanje.

Najbolji, odnosno prvoplasirani učenički i dječji radovi s ovoga natjecanja izborili su pravo sudjelovanja na nacionalnoj završnici HTZ-a, te smo prva mjesta u svakoj kategoriji prosljedili u GU HTZ. Povjerenstvo HTZ-a na nacionalnoj razini, odabralo je i nagradilo drugim mjestom i iznosom od 10.000 kn, rad Dječjih vrtića Požega – Dječji vrtić pod gradom.

Zeleni cvijet

Turistička zajednica Požeško-slavonske županije provela je akciju "Zeleni cvijet" u okviru projekta VOLIM HRVATSKU 2012. Svi zainteresirani mogli su se na objavljeni natječaj prijaviti do 26. svibnja 2012.g. i to s područja Pakraca u TZ Grada Pakraca, s područja Lipika u TZ Grada Lipika, s područja Kutjeva u TZ Grada Kutjeva, s područja Velike u TZ Općine Velika, s područja Požege u TZ Grada Požege. Ostale prijave su se zaprimale u TZ Požeško-slavonske županije.

Nakon sistematizacije prijava, ustanovljeno je da su se na natječaj prijavili kandidati u kategoriji A. "uređenost mjesta kao cjeline", te u kategoriji B. "uređenost pojedinačnih elemenata" okućnica privatne kuće i turistička ponuda ili zanimljivost.

Ocjenjivačko Povjerenstvo obišlo je i ocijenilo sve prijavljene kandidate u razdoblju od 08.-15. lipnja 2012.g. U kategoriji A. "uređenost mjesta kao cjeline", te kategoriji B. "uređenost pojedinačnih elemenata" ocjenjivanje je vršeno prema propisanim i danim kriterijima Pravilnika akcije ZELENI CVIJET.

Nakon pregleda svih kandidata Povjerenstvo je odlučilo kako slijedi:

I. U kategoriji A. "uređenost mjesta kao cjeline"

- **Općina Velika – 1. mjesto**
- **Grad Kutjevo – 2. mjesto**

II. U kategoriji B. "uređenost pojedinačnih elemenata"

1. Okućnica privatne kuće

- **MIRA VAPNAR, POLJANA - 1. mjesto**
- **ZDENKA ZIMMERMANN, JAKŠIĆ – 2. mjesto**
- **LJUBICA MARKOVIĆ, KUTJEVO – 3. Mjesto**

2. Turistička ponuda ili zanimljivost

- **OPG Božić, Lipik – tradicijska kuća sa etno zbirkom i uređenom okućnicom 1. mjesto**
- **Kutjevo d.d., Kutjevo – stari podrum 2. mjesto**
- **OPG Pandžić Thomas Heinz, Požega – Zlatni lug 3. mjesto**

Dodjela priznanja i nagrada održana je 30. listopada 2012.g. u Velikoj vijećnici Požeško-slavonske županije na kojoj su svi sudionici dobili zahvalnice, dok su odabrana prva tri mjesta kod okućnica privatnih kuća dobila i novčane nagrade 1. mjesto 3.000,00 kn, 2. mjesto 2.000,00 kn i 3. mjesto 1.000,00 kn koje im je dodijelila TZ Požeško-slavonske županije.

Čovjek ključ uspjeha u turizmu – Izbor djelatnika godine

U sklopu projekta VOLIM HRVATSKU 2012.g. provodio se Izbor djelatnika godine. TZ PSŽ kandidirala je Mariju Šarić iz putničke agencije APP Turizam u kategoriji agencijski djelatnik, te Vladimira Štibrića iz Udruge vodiča Požeško-slavonske županije u kategoriji turistički vodič. Na Danima hrvatskog turizma u Dubrovniku 18.-19.listopada 2012.g., od strane Hrvatske turističke zajednice za nagradu Djelatnika godine 2012., proglašen je Vladimir Štibrić u kategoriji turističkih vodiča.

Prijava na natječaje Ministarstva turizma i natječaje Hrvatske turističke zajednice:

Na natječaje je podneseno 5 natječajnih prijedloga kako slijedi:

1. TURISTIČKA/SMEĐA SIGNALIZACIJA NA PODRUČJU VINOGORJA KUTJEVO

Natječaj HTZ-a "Za kandidiranje programa za potpore turističkim zajednicama na turistički nerazvijenim područjima u 2012.godini"

- traženo 70.000,00 kn

- odobreno 40.000,00 kn

2. TURISTIČKA/SMEĐA SIGNALIZACIJA NA PODRUČJU VINOGORJA PAKRAC

Natječaj HTZ-a "Za kandidiranje programa za potpore turističkim zajednicama na turistički nerazvijenim područjima u 2012.godini "

- traženo 70.000,00 kn

- odobreno 40.000,00 kn

3. TURISTIČKA/SMEĐA SIGNALIZACIJA NA PODRUČJU VINOGORJA POŽEGA-PLETERNICA

Natječaj HTZ-a "Za kandidiranje programa za potpore turističkim zajednicama na turistički nerazvijenim područjima u 2012.godini "

- traženo 70.000,00 kn

- odobreno 40.000,00 kn

4. IZRADA MOBILNE APLIKACIJE

Natječaj HTZ-a "Za kandidiranje programa za potpore turističkim zajednicama na turistički nerazvijenim područjima u 2012.godini "

- traženo 37.500,00 kn

- odobreno 30.000,00 kn

5. PERSONALIZIRANI ITINERARI "SLAVONSKIH PUTA"

Natječaj MINT-a "Program poticanja inovacija u turizmu – Inovativni turizam"

- traženo 22.600,00 kn

- odobreno 20.000,00 kn

Na objavljeni natječaj Ministarstva turizma "Inovativni turizam" prijavili smo projekt **Personalizirani itinereri Slavonskih puta**. Nakon uspješnog provođenja projekta izrade web stranice uz uvažavanje web 2.0 postavki, te planirane izrade mobilne aplikacije, kako bismo i dalje radili na promociji i prezentaciji vinskih cesta, ovim projektom bismo fizičkom vizualnom oznakom u prostoru označili subjekte *Slavonskih*

puta, kako bi posjetitelje i turiste i na ovaj način, u prostoru uputili da svaka na taj način označena ponuda garantira određenu razinu kvalitete pružanja turističke usluge. Isto tako oznakom bismo postigli jedinstvenost, koja je raširena u svijetu, gdje se na jednom području iste subjekte ponude povezuje u jednu cjelinu i stvara se prepoznatljivost, odnosno pamtljiva vizualizacija dobrog branda.

Ukupno tražena sredstva putem programa Ministarstva turizma i Hrvatske turističke zajednice: 270.100,00 kn.

Ukupno odobrena sredstva: 170.000,00 kn

O svim objavljenim natječajima od strane Ministarstva turizma i Hrvatske turističke zajednice, obavještavali smo pravodobno sve subjekte koji su mogli aplicirati na natječaje. Uz samu obavijest, pružali smo stručnu pomoć oko dokumentacije koju je potrebno priložiti i ostalog. Sukladno tome da se na natječaje mogu prijaviti i drugi subjekti, osim turističkih zajednica, donosimo pregled ostvarenih potpora na području Požeško-slavonske županije, po programima (natječajima) i ukupnom iznosu koji su ostvarili subjekti i turističke zajednice:

TZŽ	Manifestacije	Program obrazovanja i obuke kadrova u turizmu	EU izvrsnost	TNP	Inovativni turizam	Korak više	UKUPNO
TZ PSŽ	30.000,00	9.000,00	35.000,00	260.000,00	60.000,00	40.480,00	434.480,00

U lipnju 2012.g. završili smo dva projekta za čiju realizaciju nam je Ministarstvo turizma odobrilo novčana sredstva 2011.g. u ukupnom iznosu od 55.000,00 kn, odnosno za projekt izrade "Web stranice Vinskih cesta" odobreno je 25.000,00 kn, gdje se na web stranici <http://www.slavonski-puti.hr/> (www.slavonian-way.com) mogu naći podaci o 65 subjekata, članova vinskih cesta sa opisom, ponudom, fotografijama i pozicijom pojedinog člana na karti, uz mogućnost da kroz ikonicu *Moj put* svaki posjetitelj sam odabere odredišta koja će obići i na taj način dobije popis željenih odredišta s pregledom ponude, kontaktima i pozicijom odabranih odredišta na karti koji može ispisati na pisaču, poslati na mail, podijeliti na društvenoj mreži ili spremi na računalo ili mobitel u PDF formatu., a za projekt radnoga naziva "Suvenirni iz Zlatne doline" odobren je iznos od 30.000,00 kn, te smo napravili katalog naziva Slavonska paleta sa popisom proizvođača suvenirna na području Požeško-slavonske županije, te fotografijama suvenirna i njihovim opisom, koji se osim u tiskanom obliku može prelistati na web stranici TZ Požeško-slavonske županije, pod ikonom Multimedija, link <http://www.tzzps.hr/multimedija>. Na Turističkom vijeću za članove Povjerenstva za odabir suvenirna predloženi su Dr.sc. Vesna Vlašić – pročelnica UO za društvene djelatnosti PSŽ; Vera Čuže Abramović, prof. likovne umjetnosti - Gimnazija, Požega; Goran Hruška, prof. – Državni arhiv u Slavskom Brodu – Odjel u Požegi, prijedlog je usvojen. Katalog smo distribuirali u zainteresirane suvenirnice na području kontinentalne Hrvatske.

TZ Požeško-slavonske županije uspješno je realizirala četiri odobrena projekta od strane Hrvatske turističke zajednice, te dva projekta odobrena od Ministarstva turizma.

TZ PSŽ je prijavila jedan projekt predviđene vrijednosti 5 mil. EUR prema Ministarstvu turizma u sklopu Zahtjeva za identifikaciju turističkih projekata koji imaju namjeru aplicirati za korištenje Strukturnih fondova EU, u kojemu se TZŽ pojavljuje kao partner u projektu, zajedno sa Požeško-slavonskom županijom, Parkom prirode Papuk, JLS na području, Razvojnoum agencijom PSŽ, dok je nositelj projekta Veleučilište u Požegi.

Sufinanciranja

- ✓ Potpore u 2012.g. – manifestacije (zabavne, sportske, tradicijske/etno, ostale)

TZ Požeško-slavonske županije u skladu s kriterijima Javnog poziva prosljedila je GU HTZ-a prijavu 10 manifestacija za sufinanciranje putem programa potpora manifestacijama, koji je temeljem toga donio odluku o potporama za 3 manifestacije s područja Požeško-slavonske županije u ukupnom iznosu od 28.000,00 kn. TZ Požeško-slavonske županije dala je potporu za 2 manifestacije u iznosu od 8.000,00 kn.

- ✓ Sufinanciranje kulturno-turističkih inicijativa u 2012.godini

TZ Požeško-slavonske županije izvršila je stručnu selekciju pristiglih kandidatura u skladu s kriterijima i pravilima Javnog poziva, te GU HTZ-a prosljedila 15 projekata za sufinanciranje putem programa potpora kulturno-turističkim inicijativama (projekti, proizvodi, događanja, ostale kulturno-turističke inicijative) u 2012.g., koji je temeljem toga donio odluku o sufinanciranju 2 kulturno-turističke inicijative u ukupnom iznosu od 15.000,00 kn.

- ✓ Sufinanciranje manifestacija – Ministarstvo turizma

Ministarstvo turizma kroz program sufinanciranje manifestacija, sufinanciralo je 1 manifestaciju s područja Požeško-slavonske županije, u iznosu od 30.000,00 kn.

2. Smeđa signalizacija

TZ Požeško-slavonske županije, Zavod za prostorno uređenje i Županijska uprava za ceste obavili su terenski rad za izradu elaborata smeđe signalizacije, a Zavod za prostorno uređenje i Županijska uprava za ceste i izradu elaborata. Elaborat je napravljen u vlastitoj režiji, sukladno dogovoru između navedenih institucija. Naime, i elaborat iziskuje troškove, no na ovaj način su se i sredstva namijenjena izradi elaborata utrošila u izradu i postavljanje znakova, kojih je iznimno mnogo, te stoga i zbog ograničenih sredstava kojima smo raspolagali, sve radnje koje su to dopuštale obavljali smo sami.

U Planu i programu rada za 2012. godinu aktivnosti za smeđu signalizaciju su bile predviđene u opsežnom iznosu, sukladno čemu su kasnije podnesene kandidature HTZ-u. Kako su odobrena sredstva bila značajno manja od predviđenih, TZ PSŽ i Požeško-slavonska županija izradili su dio znakova, a ostali dio sufinancirati će gradovi i općine.

3. Marketinška infrastruktura

Info aktivnosti

TZ Požeško-slavonske županije organizira konferencije za novinare i sve vijesti i informacije objavljuje na web stranici www.tzzps.hr, te putem lokalnog glasila "Požeške kronike" i regionalnog "Glas Slavonije", web portala 034portal, lokalnih radio postaja, te lokalnih i regionalnih predstavništava nacionalnih medija.

Izdavaštvo

Uz sufinanciranje Ministarstva turizma, u 2012.g. TZ Požeško-slavonske županije izradila je katalog Slavonska paleta sa popisom proizvođača suvenira na području Požeško-slavonske županije, te fotografijama suvenira i njihovim opisom.

Priprema novih promotivnih materijala

- ✓ U suradnji sa Hrvatskom turističkom zajednicom izdan je promo-film "Slavonija", u trajanju 11 minuta, koji je distribuiran putem web stranice www.croatia.hr, youtube kanala HTZ-a, DVD medija, a dio je i multimedijske ponude stranice www.tzzps.hr
- ✓ Nakon uspješne promocije spota „Oda radosti“, Hrvatska turistička zajednica pokrenula je izradu promotivnog spota regije "Slavonija" u čijem je sastavu pet županijskih turističkih zajednica Istočne Hrvatske. U navedenome spotu sudjelovat će hrvatska glazbenica i violončelistica Ana Rucner, koja je bila sukreator proslavljene "Ode radosti".

4. Komunikacijske taktike

Studijska putovanja

- Strani novinari

Ugostili smo nekoliko manjih grupa stranih novinara, tako je na studijskom putovanju Gastronomija i vino kontinentalne Hrvatske 5 novinara iz SAD-a i Kanade 16.travnja 2012. posjetilo Vinariju Krauthaker, na studijskom putovanju Gastro and wine 4 novinara iz Velike Britanije 19.travnja 2012.g. posjetila su vinariju Krauthaker i podrum u Kutjevu, a na studijskom putovanju Grannies on Safari, TV ekipa emisije Grannies on Safari na putovanju Hrvatskom od 23.05.-05.06.2012., 25.svibnja.2012. posjetili su podrum u Kutjevu.

- Turističke agencije

Turističko vijeće donijelo je odluku kojom su LTZ trebale dostaviti prijedloge jednodnevnih i dvodnevnih turističkih paketa kako bi se isti ponudili turističkim agencijama sa ciljem ostvarivanja suradnje i realizacijom istih, no kako su paketi bili djelomično dostavljeni, TZ Požeško-slavonske županije poslala je cjelokupnu turističku ponudu koja je objavljena na web stranicama turističke zajednice www.tzzps.hr i vinskih

cesta www.slavonski-puti.hr na preko 240 e-mail adresa turističkih agencija koje su članice Udruge hrvatskih putničkih agencija. Osam turističkih agencija poslalo nam je povratno odgovor o mogućnosti za suradnju, dok smo zaprimili jedan negativan odgovor.

U terminu od 26.-27.listopada 2012.g. organizirali smo Studijsko putovanje u Požeško-slavonsku županiju namijenjeno turističkim agencijama koje su iskazale interes za sačinjavanje turističkih paketa na području Požeško-slavonske županije. Predstavljena je turistička ponuda ukupno 18 subjekata, pružatelja turističko-ugostiteljskih usluga sa područja Pleternice, Požege, Vetova, Kutjeva, Velike, Pakraca i Lipika, uz pregled znamenitosti navedenih gradova i općina, te ostvarivanja kontakta između predstavnika turističkih agencija i djelatnika TZG/TZO. Nakon studijskog putovanja, agencijama koje su sudjelovale distribuiran je i popratni materijal.

- Suradnja sa školom narodnog zdravlja "Andrija Štampar", Zagreb

Škola narodnog zdravlja "Andrija Štampar" u sklopu Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, za svoje studente organizira terensku nastavu u manjim mjestima na području cijele Hrvatske, i sadržajem i izvedbom prilagođava se potrebama lokalne sredine. U sklopu ovog programa Požeško-slavonsku županiju godišnje posjeti 13 grupa od po 20-ak studenata u pratnji profesora Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Ugostili smo studente 15.svibnja 2012. u Požegi. Grupu su činili strani studenati koji studiraju na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a dolaze iz SAD-a, Kanade, Indije, Velike Britanije, Njemačke, Italije, Francuske,...Već dvanaest godina, koliko se program provodi, odsjedaju u Velikoj, te TZ općine Velika na temelju ovoga programa ostvari i više od 1.300 noćenja tijekom godine. S ciljem upoznavanja sa životom jedne sredine, uključen je i obilazak povijesnih, kulturnih, gospodarstvenih, prirodnih i drugih znamenitosti kraja u kojem se praksa obavlja, stoga je TZ Požeško-slavonske županije grupi studenata organizirala obilazak kulturno-povijesne jezgre grada Požege, uz pratnju turističkog vodiča i prevoditelja, koji su govorili o dugoj i značajnoj povijesti ovoga kraja i njegovim značajnim znanstvenicima i umjetnicima.

5. Prodaja, promocija, distribucija

- Održane su promocije i prezentacije proizvoda članova klastera "Slavonska košarica" na Jadranu u periodu od 10.-12.listopada 2012.g. u Zadru, Šibeniku i Splitu
- Požeško-slavonska županija je predstavljena u nizu publikacija i TV emisija: Jutarnji list: magazin LIKE! CROATIA, Nova TV: Reportaža za In magazin, Tin marketing d.o.o.: HRVATSKA MUZIČKA RAZGLEDNICA, Vikend planer. info : NAJBOLJE U HRVATSKOJ i dr.

Udruženo oglašavanje

Turistička agencija APP turizam iz Požege podnijela je prema TZ Požeško-slavonske županije dva prijedloga po objavljenim modelima od strane Hrvatske turističke zajednice za udruženo oglašavanje. Radilo se o dva različita prijedloga po modelu XI/2012., prema kojemu je Agencija načinila dva nova programa boravka turista u PSŽ, a koji uključuju sufinanciranje HTZ-a od po 50,00 kuna po turistu koji koristi predloženi program. Oba programa potvrdilo je Turističko vijeće TZ PSŽ. TZ Požeško-slavonske županije priložila je obrazloženja i pisma potpore na oba prijedloga prema HTZ-u, na

temelju čega je Hrvatska turistička zajednica donijela odluku o sufinanciranju oba prijedloga Turističke agencije APP turizam.

6. Interni marketing

Web portal

U razdoblju od 01.siječnja do 31.prosinca 2012.g. web portal www.tzzps.hr posjetilo je 29.985 posjetitelja (20.892 novih posjetitelja). Prema statistici broj pregleda stranice iznosi 113.249 puta (najviše smještaj, događanja, atrakcije, eno-gastro ponuda). Web portal dostupan je i na engleskom jeziku.

U 2012.g. redizajnirana je i ažurirana web stranica TZ PSŽ, te je izrađena web stranice vinskih cesta Slavonski puti <http://www.slavonski-puti.hr/> (www.slavonian-way.com).

U nekoliko navrata zatražili smo od subjekata koji se nalaze na web stranici TZ PSŽ i/ili stranici Slavonski puti da dostave podatke i fotografije kako bismo pružili što više informacija zainteresiranim posjetiteljima, gostima i ostalima.

Statistički pokazatelji dobiveni na temelju Google Analytics programa pokazuju da posjetitelji učestalo pregledavaju informacije o pojedinim subjektima i turističkoj ponudi objavljenoj na web stranici turističke zajednice. U zadnja dva mjeseca otkako je ažurirana web stranica turističke zajednice www.tzzps.hr posjetilo ju je preko 5.600 pojedinačnih posjetitelja, a koriste je i novinari (24 sata, Jutarnji list, Glas Slavonije).

Turistička zajednica Požeško-slavonske županije ima otvoren Facebook profil na kojemu redovito objavljuje novosti i događanja na području županije.

7. Edukacija

Seminar edukacije "Destinacijski menadžment i kulturni turizam"

Pod pokroviteljstvom Hrvatske turističke zajednice, Ured za kulturni turizam a u organizaciji Turističke zajednice županije Požeško-slavonske i Turističke zajednice grada Pakraca 02.listopada 2012.godine održan je seminar edukacije za kulturni turizam na temu **"Destinacijski menadžment i kulturni turizam"**. Seminar je vodio predavač gosp. **Edvin Jurin**, izvršni direktor & managing direktor, McCann Erickson Croatia/Momentum/Weber Shandwick, a program seminara koncipiran je u tri dijela:

- I. Svijet u kojem živimo
- II. Turistička destinacija & kulturni turizam kao brandovi
- III. Izrada plana upravljanja turističkom destinacijom

U iznimno zanimljivom izlaganju predavača te aktivnom učešću sudionika vrijeme je proteklo u odradi prve dvije točke, tako da je u dogovoru sa gos. Milom Sršenom i Mihaelom Kadija, Stručni suradnikom,Ureda za kulturni turizam, nastavak radionice zakazan za studeni kada bi se obradila zadnja točka seminara a to je izrada plana upravljanja turističkom destinacijom.

Da se radi o vrlo zanimljivoj i važnoj temi svjedoči i odaziv ukupno 24 učesnika, tako da smo imali goste sa područja Požege, Slavonskog broda, Daruvara i naravno sa područja gradova Pakraca i Lipika.

Seminar je održan u prostorija Osnovne glazbene škole u Pakracu, koja se nalazi u sklopu vlastelinstva grofova Janković, koje TZ grada Pakraca ima nakanu obraditi kao brand kulturnog turizma koji bi kroz destinacije na široj regiji a koje su povezane sa obitelji Janković, povezoao ukupnu turističku ponudu na jedan osebujan i kvalitetan način.

Ministarstvo turizma organiziralo je seminar/edukaciju za djelatnike sustava TZ na temu EU fondovi u turizmu, koja je održana od 20. – 23. studenog 2012. godine u Osijeku. Seminar su pohađali djelatnici TU TZPSŽ, te TZ Grada Lipika.

Seminarom su obuhvaćene sve faze izrade projekta i projektne dokumentacije za odgovarajuću prijavu na strukturne fondove EU, a s ciljem kako bi turističke zajednice sudjelovale u projektima u svojstvu partnera ili nositelja, ukoliko za to imaju vlastitih sredstava.

Hrvatska turistička zajednica, Odjel za nadzor i javnu nabavu, pripremio je i održao edukaciju za djelatnike sustava TZ i voditelje računovodstva u turističkim zajednicama. Edukacija je održana tijekom listopada 2012. godine u Osijeku za područje pet županija iz regije Slavonija. Edukacija je provedena s ciljem pojašnjenja novoga Plana i programa rada HTZ-a sa financijskim planom za 2013. godinu, a sukladno kojemu i sve turističke zajednice nižega ustroja moraju postupati unutar svojih okvira.

Program za voditelja u ruralnom turizmu

Sukladno odluci Turističkog vijeća, TZ PSŽ u suradnji s Poduzetničkim centrom u Pakracu, objavljen je poziv za edukacijski program za voditelja u ruralnom turizmu. Trajanje programa je 3 mjeseca u kojemu je uključeno 180 sati edukacija, nakon čega polaznici stječu naziv **Voditelj u ruralnom turizmu** s upisom u radnu knjižicu. S područja Požeško-slavonske županije program je završilo 20 kandidata.

8. Ostali rashodi

Ostali rashodi odnose se na one rashode koji nisu bili planirani, a nalaze se unutar funkcionalnog marketinga.

III. ADMINISTRATIVNI MARKETING

Turistički ured

Turistički ured Turističke zajednice Požeško-slavonske županije u 2012. godini upošljavao je direktoricu Turističkog ureda, a od 25. siječnja 2012. godine i stručnu suradnicu.

Djelovanje tijela TZ Požeško-slavonske županije:

Sva tijela turističke zajednice obavljala su svoje zadaće propisane zakonom i u 2012. godini. U razdoblju siječanj-prosinac 2012. Godine, a u mandatu 2010.- 2014. održane su:

- **2 sjednice Skupštine** (5. sjednica - 12. srpnja; 6. sjednica - 17. prosinca)
- **5 sjednica Turističkog vijeća** (6. sjednica - 28. veljače; 7. sjednica - 10. srpnja; 8. sjednica - 30. listopada; 9. sjednica - 28. studenog; 10. sjednica - 17. prosinca)
- **2 sjednice Nadzornog odbora** (3. sjednica - 21. lipnja; 4. sjednica - 16. listopada)

Nadalje održane su:

- koordinacija direktora turističkih zajednica (28.veljače, 18.rujna)

- ✓ 5.sastanak koordinacije turističkih zajednica Požeško-slavonske županije zakazan 28.veljače 2012.g. nije se održao iz razloga što se direktori i predstavnici TZG Požege, TZO Velika, TZG Lipika i TZG Kutjeva nisu odazvali .
- ✓ 6. sastanak koordinacije turističkih zajednica Požeško-slavonske županije zakazan 18.rujna 2012.g. je održan. Tom prilikom djelatnici TZG/TZO dobili materijale i upute:
 - sažetak Operativnog marketing plana turizma Hrvatske za 2013.godinu i sve potrebne informacije za izradu Programa rada s financijskim planom za 2013.g.,
 - Odluku Skupštine o promjenu članova predstavnika LTZ,
 - uputu o zakonskim obvezama (Nakon koordinacije s obzirom na nedostavljena izvješća LTZ o održavanju sjednica Skupština i donošenja godišnjih planova i programa rada, te financijskih planova za 2013.g., TZ PSŽ pismeno je upozorila iste na obvezu postupanja prema zakonskim propisima, odnosno održavanje najmanje tri sjednice Turističkog vijeća godišnje i obavezno dvije sjednice Skupštine, pri čemu su dobili i detaljan opis postupka donošenja planova i izvješća, te otvorenost TZŽ za pomoć. Pismeno upozorenje poslano je kako bi LTZ postupale u skladu sa Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, te provodile sve zakonske obveze, kako ne bi zbog neprovođenja i nepoštivanja zakonskih obveza dobile novčanu kaznu. Nakon pismenog upozorenja TZG Požege dostavila je tražena izvješća, dok TZG Kutjeva i TZO Velika nisu dostavili traženo).
 - zahtjev za dostavljanje prijedloga turističke ponude
 - upute o mogućnosti dostavljanja događaja, manifestacija i novosti
 - upute za objavljivanje događanja na stranicama HTZ-a
 - zahtjev za postavljenje link-a web stranice TZ PSŽ na web stranice LTZ
 - dokumente vezane za smještaj kako bi ih ažurirali.
- ✓ Turističko vijeće i Skupština upoznati su sa činjenicom da TZG Požege ne dolazi na koordinacije TZ s područja Požeško-slavonske županije, te se neredovito očituju na traženja dostavljanja podataka koja TZ Požeško-slavonske županije periodično traži od njih, iako traženje istoga ima uporište u odlukama Turističkog vijeća, Skupštine i zakonu o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma.

- koordinacije s predstavnicima ZTZ Klastera Slavonije

- sastanci povjerenstava pri TZ Požeško-slavonske županije:

- ✓ 29.veljače, 11.travnja – Povjerenstvo za odabir suvenirna
- ✓ 15. ožujka - Povjerenstvo za dječje radove akcije Volim Hrvatsku
- ✓ 08.-15. lipnja - obilazak županijskog Povjerenstva - Zeleni cvijet

- sastanci kontinentalnih TZŽ

- **sastanci klastera "Slavonska košarica"** – u klasteru se nalazi 12 proizvođača ili pružatelja usluga s područja Požeško-slavonske županije.

Djelovanje Turističkog ureda TZ Požeško-slavonske županije s ostalim subjektima

U svom djelovanju Turistički ured TZ Požeško-slavonske županije surađuje s Hrvatskom turističkom zajednicom i predstavništvima HTZ-a u inozemstvu, 5 turističkih zajednica gradova i općina, te koordinacijom turističkih zajednica ZTZ Klastera Slavonije, zatim s Ministarstvom turizma, Požeško-slavonskom županijom i HGK županijskom komorom Požega, Obrtničkom komorom, ostalim županijskim turističkim zajednicama, turističkim agencijama, jedinicama lokalne samouprave, medijima, Veleučilištem u Požegi, subjektima koji se bave djelatnostima u turizmu i ugostiteljstvu na području Požeško-slavonske županije i drugima.

IV. ZAVRŠNO

Turistički promet u razdoblju siječanj-prosinac 2011.

TZ Požeško-slavonske županije evidentirala je za razdoblje siječanj-prosinac 2012.godine **8748 dolaska** što je smanjenje za **8%** u odnosu na isto razdoblje 2011.g. (9534 dolaska), te **19533 noćenja** što je smanjenje za **14%** u odnosu na isto razdoblje 2011.g. (22630 noćenja).

Domaći turisti ostvarili su **6372 dolaska**, te **14355 noćenja** (73% ukupnih noćenja), dok je zabilježeno **2376 dolaska stranih turista** koji su ostvarili **5178 noćenja** (27% ukupnih noćenja).

Ukupan broj **dolazaka** turista u razdoblju siječanj-prosinac 2012.g. manji je za **8%** nego u istom razdoblju 2011.g., domaći dolasci su manji za **12%**, a dolasci stranih turista su veći za **6%**.

Ukupan broj **noćenja** u razdoblju siječanj-prosinac 2012.godine u usporedbi s razdobljem siječanj-prosinac 2011.godine manji je za **14%** pri čemu su ostvarena noćenja domaćih gostiju za **19%** manja, dok su strana noćenja brojnija za **4%**.

Ukupno naplaćen iznos boravišne pristojbe je u iznosu od 13.852,73 kn. Ukupan naplaćen iznos turističke članarine je 82.236,68 kn

Ukupan broj ležaja u Požeško-slavonskoj županiji je 414. Privatni smještaj bilježi 89,39% od ukupnog broja noćenja, dok hoteli bilježe 10,61%. Najviše noćenja ostvareno je u prenočištima 12.245 što je 62,69% ukupnih noćenja, zatim slijede vile sa 14,08%, hoteli sa 10,61%, sobe za iznajmljivanje sa 9,03%, planinarski domovi sa 2,13%, nekategorizirani objekti sa 1,15%, seljačka kućanstva sa 0,17% i apartmani sa 0,13%.

V. FINANCIJSKO IZVJEŠĆE

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE Turističke zajednice Požeško-slavonske županije za 2012.godinu, sačinjeno je sukladno zadanome modelu programa rada kako slijedi:

